

Slovak Association
for
Working Equitation

1. Všeobecne o Working Equitation

Working Equitation (ďalej WE) môžeme voľne preložiť ako „pracovné jazdectvo“, vychádza teda z každodennej práce jazdcov a koní, z terénnej práce a práce s dobytkom. Cieľom je poslušný, obratný, všestranne využiteľný kôň, ktorý harmonicky a bez známok odporu pracuje so svojim jazdcom na určených úlohách. V disciplíne WE je táto práca simulovaná úlohou na drezúrnom obdĺžniku, prekonávaním rôznorodých prekážok a prácou s dobytkom. Vo vyšších stupňoch WE je vyžadované vedenie koňa jednou rukou, čím sa snaží priblížiť reálnym situáciám zo života, kde nie je možné pre vedenie koňa používať obidve ruky (napr. otváranie bránky, prenášanie predmetov). V súťažiach WE jazdci prezentujú svoju krajinu, jej jazdecké tradície a kultúru svojím vzhľadom, oblečením, nastrojením a jazdeckým štýlom, medzinárodné súťaže preto bývajú tiež ukážkou jednotlivých etnografických a kultúrnych predstavení národov.

Smernice pre tento šport vydáva celosvetová organizácia „World Association for Working Equitation“ (WAVE), fungujúca od roku 2004. WAVE riadi, rozvíja a podporuje WE na celosvetovej úrovni, usporadúva Majstrovstvá sveta, zabezpečuje školenia medzinárodných rozhodcov. Je uznaná Európskou jazdeckou federáciou (EEF).

Medzinárodné pravidlá sú k nahliadnutiu na oficiálnej stránke WAVE

<http://wawe-official.com/we-rules>

2. Preteky Working Equitation

Slovak Association for Working Equitation je oprávnená usporadúvať preteky na celom území Slovenskej republiky v disciplíne Working Equitation.

Súťaž Working Equitation sa skladá zo štyroch samostatných úloh: drezúrny test, test ovládateľnosti, rýchlostný test a test s dobytkom. Test s dobytkom nie je vyžadovaný na pretekoch národnej úrovne.

Preteky Working Equitation sú všetky verejné akcie, usporiadané SAWE, ktoré sa riadia pravidlami SAWE a na ktorých sa vyhodnocuje poradie. Preteky musia byť zapísané v kalendári pretekov na stránke www.sawe.sk, kde musia byť uvedené aj propozície preteku. Propozície preteku obsahujú predovšetkým miesto, dátum a čas konania, vypísané triedy súťaží.

Usporiadateľom pretekov musí byť riadny člen SAWE, je povinný predložiť predbežné propozície najneskôr 8 týždňov pred plánovaným dátumom konania Odbornej komisii k schváleniu. Za neschválené (neoficiálne) preteky sa považujú všetky preteky, ktoré neboli schválené a povolené Odbornou komisiou.

Preteky schválené Odbornou komisiou musia byť čo najskôr uverejnené v oficiálnom kalendári akcií, spolu s propozíciami pretekov.

2.1. Národná súťaž (national competition – ďalej len NC)

- preteky NC musia obsahovať viac ako jednu triedu obtiažnosti, musí ich rozhodovať minimálne jeden rozhodca s kvalifikáciou SAWE.
- výsledky všetkých súťaží musia byť zverejnené na stránkach SAWE.
- na jedných pretekoch môže kôň štartovať maximálne dvakrát
- každý účastník pretekov musí byť riadnym členom SAWE.
- úretky NC sú zároveň kvalifikačnými pretekmi na Majstrovstvá SR.

2.2. Otvorená súťaž (open competition – ďalej len OC)

- preteky OC sa riadia platnými pravidlami SAWE.
- vypisujú sa iba pre triedu „Z“.
- účastníci nemusia byť členmi SAWE.
- výsledky sa nezarátavajú do žiadneho rebríčka.

3. Účasť koní a jazdcov

3.1. Kone

Každý kôň musí byť doprevádzaný identifikačným preukazom (pas koňa), v ktorom musia byť zaznamenané potrebné veterinárne úkony a vyšetrenia potrebné pre presun koňa, stanovené veterinárnymi smernicami pre daný rok. Pas koňa musí byť organizátorovi alebo veterinárovi oprávnenému ku kontrole predložený pred vyložením koňa z prepravníka.

Všetky kone musia byť očkované a mať platné odbery krvi podľa ŠVPÚ a podľa platných noriem SAWE (pokiaľ sú takéto normy vydané).

Kôň musí byť v čase štartu na pretekoch zdravý, bez zranení a dostatočne oddýchnutý.

Kedykoľvek počas konania pretekov môže byť kontrolovaný zdravotný stav koňa veterinárom, predovšetkým pri podozrení na krívanie, zranenie alebo všeobecne zhoršený zdravotný stav koňa. Zistený stav oznámi veterinár hlavnému rozhodcovi, ktorý v prípade potreby môže rozhodnúť o vylúčení dvojice z pretekov, popr. o inom postihu jazdca.

Vek koní

Štart na pretekoch je povolený koňom starším ako 4 roky a koňom, ktoré v danom roku dosiahli alebo dosiahnu vek stanovený pre jednotlivé súťažné triedy.

Je zakázané štartovať kobylám po 4. mesiaci zrebnosti a kobylám, ktoré majú doposiaľ neodstavené žriebä.

Výstroj

Povinnou súčasťou výstroja je uzdenie a sedlo pripnuté podbrušným remeňom, vybavené strmeňovými remeňmi a strmeňmi. Celá výstroj koňa musí byť v jednotnom štýle.

Povolené sedlá sú:

- anglické sedlo drezúrne, všestranné, skokové (skokové sa ale neodporúča)

- westernové sedlo
- španielske (vaquero)
- bezkostrové

Povolené uzdenia:

- jednoduchá uzdečka
- plná uzda
- bezzubadlové uzdenie typu hackamore, bosal, sidepull; nie je povolená jazda na žiadnom type ohlávky.
- uzdenie nesmie spôsobovať bolesť, zranenie alebo neprimerané nepohodlie; lícnice, nánosník, podopínací remienok, retiazka musia mať správnu dĺžku a byť zapnuté

Povolené zubadlá:

- zubadlo musí mať veľkosť zodpovedajúcu papuli koňa, nesmie spôsobovať bolesť, zranenie alebo neprimerané nepohodlie
- zubadlo s pákovým efektom nie je povolené v kategóriách stupňa Z

V priebehu celých pretekov, a to aj na opracovisku, je zakázané používanie pomocných oŕaží a martingalov, s výnimkou lonžovania.

Bič môže mať maximálnu dĺžku 120 cm, jeho použitie je špecifikované v časti 5.

Ochrana nôh – povolené sú chrániče a zvony v teste ovládateľnosti a v rýchlostnom teste. Nie sú povolené bandáže

- v drezúrnom teste nie sú chrániče nôh povolené.

Výstroj musí koňovi dobre sedieť, nesmie spôsobovať zranenie, bolesť alebo neprimerané nepohodlie.

4. Rozdelenie kategórií jazdcov

Deti s vodičom – V

- veková kategória od 2 do 12 rokov. Mladiství do 15 rokov môžu štartovať len s písomným súhlasom zákonného zástupcu.
- povinná bezpečnostná prilba a chránič chrbtice na súťaži aj na opracovisku, vždy, keď jazdec sedí na koni.
- kôň je vedený vodičom – vodič je zodpovedná osoba, staršia ako 18 rokov, ktorá vedie koňa zo zeme, dbá na bezpečnosť jazdca, pomáha pri prekonávaní prekážok.
- v tejto kategórii sa nevyhodnocuje poradie jazdcov, jazdci sa účastnia iba testu ovládateľnosti, prekážky môžu byť upravené, zjednodušené, či zmenšené pre ich jednoduchšie prekonanie.

Deti (D)

- veková kategória od 8 do 12 rokov. Mladiství do 15 rokov môžu štartovať len s písomným súhlasom zákonného zástupcu.
- povinná bezpečnostná prilba a chránič chrbtice na súťaži aj na opracovisku, vždy, keď jazdec sedí na koni.
- vedenie koňa obojručne vo všetkých triedach.

Junior (J)

- veková kategória od 13 do 18 rokov. Mladiství do 15 rokov môžu štartovať len s písomným súhlasom zákonného zástupcu. Do 15 rokov povinná bezpečnostná prilba a chránič chrbtice na

súťaží aj na opracovisku, vždy, keď jazdec sedí na koni. Jazdci od 15 do 18 rokov povinná bezpečnostná prilba, na súťaži aj na opracovisku, vždy, keď jazdec sedí na koni.

- vedenie koňa obojručne vo všetkých triedach.
- v triede Z povinné vedenie oboma rukami, v kategóriách S a P povolené vedenie koňa jednou rukou, nie však povinné.

Senior (S)

- veková kategória od 19 rokov vyššie, pre jazdcov, ktorí v danom roku dovŕšili alebo dovŕšia minimálny vek 19 rokov.
- vedenie koňa - pre triedu Z povinné vedenie oboma rukami
  - pre triedy S a P povolené vedenie koňa jednou rukou, ale nie je povinné
  - pre triedu M povinné vedenie jednou rukou
- pre jazdcov v kategórii Senior je doporučená bezpečnostná prilba, nie je ale povinná.

Usporiadateľ ani SAWE nepreberá zodpovednosť za prípadné zranenia.

5. Súťažné triedy

Súťaže sú rozdelené do týchto tried obtiažnosti:

Základná (Z)

- otvorená pre kategórie D, J, S.
- povinné vedenie koňa oboma rukami.
- trieda sa otvára pre kone 4-ročné a staršie.
- v teste ovládateľnosti je základným chodom triedy klus. Medzi prekážkami je povolený cval.
- rýchlostný test sa pre túto triedu neotvára.
- nie je povolené zubadlo s pákovým efektom.
- bič je povolený iba na drezúrnom teste a na opracovisku.

Stredná (S)

- otvorená pre kategórie J, S.
- povolené vedenie koňa jednou alebo dvoma rukami. Vedenie jednou rukou nie je bodovo zvýhodnené. Pri nesprávnom vedení jednou rukou môže rozhodca odkázať jazdca na vedenie koňa oboma rukami.
- trieda sa otvára pre kone 5-ročné a staršie.
- v teste ovládateľnosti je základným chodom cval. Klus bude negatívne hodnotený. Povolené sú jednoduché alebo letmé zmeny cvalu.
- bič je povolený iba na drezúrnom teste a na opracovisku.

Pokročilá (P)

- otvorená pre kategórie J, S.
- povolené vedenie koňa jednou alebo dvoma rukami. Vedenie jednou rukou nie je bodovo zvýhodnené. Pri nesprávnom vedení jednou rukou môže rozhodca odkázať jazdca na vedenie koňa oboma rukami.
- trieda sa otvára pre kone 6-ročné a staršie.
- v teste ovládateľnosti je základným chodom cval. Klus bude negatívne hodnotený. Povolené sú iba letmé zmeny cvalu.
- bič je povolený iba na opracovisku.

Majstrovská (M)

- otvorená pre kategóriu S.
- povinné vedenie koňa jednou rukou.

- trieda sa otvára pre kone 7-ročné a staršie.
- v teste ovládateľnosti je základným chodom cval. Klus bude negatívne hodnotený. Povolené sú iba letmé zmeny cvalu.
- bič nie je povolený.

Všetky triedy sú otvorené pre všetky plemená koní.

Jazdec sám rozhoduje o zaradení do triedy na základe svojich schopností a schopností svojho koňa.

Odborná komisia môže na návrh rozhodcu odporučiť návrat do nižšej triedy.

Na jedných pretekoch smie dvojica jazdec-kôň štartovať najviac v dvoch súťažných triedach za sebou.

V triedach s vedením koňa jednou rukou je možné používať ktorúkoľvek ruku, nie je možné ju počas súťaže meniť pod trestom penalizácie.

Vo všetkých triedach je žiaduce tradičné oblečenie

Vo všetkých kategóriách sú povolené kovové alebo plastové ostrohy, tupé a bez ostrých hrán.

Ostrohy nesmú zraňovať koňa.

6. Jazdecké oblečenie

Jazdec musí rešpektovať požiadavky na oblečenie vo všetkých súťažných kategóriách. Jazdec je povinný držať sa zvoleného štýlu počas pretekov.

- je povinná pokrývka hlavy - prilba, klobúk, čiapka. Strata alebo rozopnutie počas súťaže nie je penalizované, ale jazdec je povinný si pokrývku znova nasadiť či zapnúť, a to bez zastavenia merania času.

- vesta alebo sako v odpovedajúcom štýle.

- košeľa s krátkym alebo dlhým rukávom bez obmedzenia farby.

- jazdecké nohavice – rajtky, pantalóny, nie je povolená biela farba.

- jazdecká obuv – vysoké jazdecké topánky, nízke jazdecké topánky s minichapsami, westernové čižmy. Povolené je šurovanie, zdobenie, bez obmedzenia farby.

- povolené dlhé chapsy.

Oblečenie musí byť priliehavé, aby sa minimalizovalo riziko zachytenia o prekážku.

7. Pravidlá pre opravovisko

Opracovisko je priestor určený k príprave koňa a jazdca pred vstupom do kolbiska.

Jazdci sú povinní dodržiavať jazdiarenské pravidlá. Vstup na opravovisko je povolený len jazdcom a ich trénerom.

Nie je povolené hrubé správanie voči koňovi, nadmerné používanie biča alebo ostroh, ani konanie, ktoré koňovi spôsobuje bolesť či zranenie. Za uvedené správanie môže byť jazdec diskvalifikovaný z pretekov.

Jazdci sú povinní dodržiavať bezpečnostné zásady a neohroziť ostatných jazdcov na opravovisku.

Organizátor pretekov môže určiť osobu poverenú ku kontrole dodržiavania pravidiel na opravovisku.

8. Pravidlá pre kolbisko

Kolbisko je priestor určený k uskutočneniu súťaží WE.

Vstup do kolbiska je povolený súťažiacim dvojiciam, ktoré štartujú v prebiehajúcej súťaži, rozhodcom, technickému personálu a osobám, ktoré určí usporiadateľ.

Nie je povolené hrubé správanie voči koňovi, nadmerné používanie biča alebo ostroh, alebo konanie, ktoré koňovi spôsobuje bolesť či zranenie. Za uvedené správanie môže byť jazdec potrestaný alebo diskvalifikovaný z pretekov.

9. Ceny

Kokardami sú jazdci dekorovaní vo všetkých triedach v NC. Ďalšie ceny sú na uvážení usporiadateľa.

V pretekoch NC je dekorovaných kokardami prvých 5 jazdcov v každej súťaži.

Kokardy nemusia byť farebne rozlíšené. Vo vnútri kokardy je uvedené umiestnenie, trieda a kategória, v ktorej jazdec pretekal, dátum a miesto konania pretekov. Pre prvé miesto sa odporúča kokarda väčších rozmerov, pre lepšie rozlíšenie víťaza.

10. Štartovná listina

Za správnosť štartovnej listiny zodpovedá sekretár pretekov. Poradie štartov v prvej časti súťaže je určené losovaním a dodržiava sa vo všetkých nasledujúcich súťažiach.

Poradie štartov musí byť zverejnené najneskôr hodinu pred prvým plánovaným štartom.

Súťažiaci je povinný nastúpiť do kolbiska najneskôr 1 minútu po vyzvaní k štartu.

11. Systém hodnotenia

V drezúrnom teste udeľujú rozhodcovia známky za jednotlivé cviky a súhrnné hodnotenia. K nim sa pripojujú poznámky slúžiace k ďalšiemu rozvoju jazdca a koňa.

V teste ovládateľnosti udeľujú rozhodcovia známky za jednotlivé prekážky a súhrnné hodnotenia. K nim sa pripojujú poznámky slúžiace k ďalšiemu rozvoju jazdca a koňa.

V rýchlostnom teste je rozhodujúci celkový výsledný čas s pripočítanými penalizáciami alebo bonusmi, pričom víťazí najrýchlejší čas. Meranie času by malo prebiehať pomocou elektronickej časomiere a zároveň sa meria ručne hlavným rozhodcom alebo sekretárom. V prípade, že behom súťaže zlyhá elektronická časomiera, platí čas nameraný ručne. Pokiaľ nie je k dispozícii elektronická časomiera, merajú čas ručne minimálne dve osoby, a to hlavný rozhodca a poverená osoba (rozhodca, sekretár, asistent rozhodcu).

V teste s dobytkom sa udeľujú známky podľa času potrebného k oddeleniu teľaťa a jeho uzavretia do ohrádky aj s pripočítanými prípadnými penalizáciami. Pre meranie času platia rovnaké podmienky ako v rýchlostnom teste.

V drezúrnom teste a v teste ovládateľnosti hodnotí rozhodca koňa podľa nasledujúcich kritérií: pravidelnosť chodov, plynulé prekonávanie prekážok, prevedenie zmeny cvalu, prístupnosť na pomôcky, postoj tela, zhromaždenie.

V drezúrnom teste a v teste ovládateľnosti hodnotí rozhodca jazdca podľa nasledujúcich kritérií: správny sed, presnosť predvedenia figúr a prekonávania prekážok, používanie pomôcok, držanie oŕaží.

Test s dobytkom sa započítava iba do hodnotenia tímov.

Základným princípom pridelovania bodov je nasledujúci postup: každý súťažiaci dostane 1 bod za účasť v každom teste plus ďalší bod za každého jazdca, ktorého porazí. Do porazených sa počítajú aj dvojice, ktoré nastúpili aspoň do jedného testu a súťaž nedokončili alebo boli diskvalifikovaní. Víťaz dostane plus jeden bod navyše.

Do celkového hodnotenia jednotlivcov sa ráta súčet dosiahnutých bodov z drezúrneho testu, testu ovládateľnosti a rýchlostného testu. V prípade rovnakého počtu u dvoch dvojíc rozhoduje vyšší počet z drezúrneho testu, pokiaľ je aj ten rovnaký, potom rozhoduje vyšší počet z testu ovládateľnosti.

Pri súťaži tímov sa započítava do celkového hodnotenia aj test s dobytkom. Započítavajú sa vždy 3 najlepšie výsledky tímu z každého testu na základe bodov dosiahnutých v drezúrnom teste, v teste ovládateľnosti, výsledného času v rýchlostnom teste a najrýchlejších členov tímu v teste s dobytkom.

12. Dôvody pre vylúčenie/diskvalifikáciu

- čerstvá krv na tele koňa
- zdržanie viac ako 1 minútu po vyzvaní jazdca na štart, neprejudenie štartu behom jednej minúty od odštartovania zvoncom
- opustenie kolbiska všetkými nohami počas testu
- neposlušnosť koňa, ktorá zabraňuje pokračovaniu v teste trvajúca viac ako 20 sekúnd
- krívanie koňa
- hrubé a násilné správanie sa ku koňovi
- pri teste s dobytkom násilné chovanie sa voči dobytku
- neschopnosť predviesť predpísané figúry, nedodržanie poradia figúr v drezúrnom teste
- štvrtý omyl jazdca v drezúrnom teste

V teste ovládateľnosti a v rýchlostnom teste:

- začatie testu pred vyzvaním k štartu zvoncom
- neprejudenie štartu pri zahájení a cieľa pri ukončení testu
- prejudenie štartu alebo cieľa počas testu
- neopravená chyba
- nedokončenie prekážky
- zničenie prekážky alebo jej častí
- tretí pád garroche

Vylúčenie alebo okamžitú diskvalifikáciu oznamuje hlavný rozhodca, test je ukončený zvoncom. Z výchovného hľadiska môže jazdec po dohode s rozhodcom dokončiť test bez hodnotenia.

13. Drezúrny test

Predvedenie úloh

V drezúrnom teste je pre každú kategóriu stanovená úloha s určitým počtom cvikov a figúr, ktoré musia byť jazdcom predvedené v danom poradí. Úlohy sa jazdia spamäti.

Časový limit na predvedenie celej úlohy je 8 minút. Začína sa merať, keď jazdec pozdraví rozhodcu.

Meranie času sa zastavuje záverečným pozdravom jazdca. Uplynutie časového limitu sa oznamuje dvojitém zazvonením na zvonec, po uplynutí limitu rozhodcovia neudelujú žiadne známky za predvedené cviky.

Každý omyl sa hodnotí – 2 bodmi, štvrtý omyl znamená vylúčenie súťažiaceho z testu. Pokiaľ dôjde k omylu, rozhodca zazvoní na zvonec, upozorní jazdca na omyl a vyzve ho k opraveniu omylu. Súťažiaci pokračuje v teste od bodu, kde došlo k omylu.

Jazdec môže úlohu predvádzať na vlastnú hudbu, ktorú je potrebné doručiť usporiadateľovi pred začatím pretekov (napr. na USB, elektronickou poštou). Dobré predvedenie koňa na vhodne zvolenú hudbu môže byť pozitívne hodnotené v prezentácii dvojice udelením vyššej známky. Ak jazdec nedodá vlastnú hudbu, prideli mu ju usporiadateľ podľa vlastného uváženia. Jazdec pred vstupom do obdĺžnika dáva signál zdvihnutím ruky, že sa hudba môže spustiť.

Po každom teste sú protokoly s uvedenými známkami predané sekretárovi k spočítaniu známok a celkového skóre. Všetky výsledky musia byť zverejnené na výsledkovej tabuli.

Kolbisko (obdĺžnik)

Povrch obdĺžnika musí byť rovný, s vhodným, ideálne pieskovým, popr. trávnatým povrchom, upravený, bez kameňov alebo iných nebezpečných predmetov. Rozmery obdĺžnika pre drezúrne test sú 20 m x 40 m, obdĺžnik musí byť ohraničený bariérami nie vyššími, ako 0.5 m. Ak test prebieha v krytej jazdiarni, môžu byť okraje obdĺžnika zhodné so stenami jazdiarne.

Vjazd do kolbiska musí byť minimálne 2 metre široký, umiestnený uprostred krátkej steny naproti miestu, kde sedí rozhodca, vjazd nie je povinné počas testu uzatvárať.

Diváci by mali byť umiestnení vo vzdialenosti minimálne 2 metre od okrajov obdĺžnika.

Obdĺžnik musí byť vybavený písmenami, umiestnenými podľa schémy v prílohe týchto pravidiel. Písmená sú umiestnené na vonkajšej strane obdĺžnika tak, aby nemohlo dôjsť k zachyteniu jazdcom alebo koňom, najďalej však 50 cm od okraja obdĺžnika.

Hodnotenie

Každá figúra alebo cvik v drezúrnom teste je rozhodcom známkovaná známkami od 0 do 10, pričom tieto známky sa zapisujú do protokolov jednotlivých drezúrnych úloh. Je možné používať polovičné známky, pričom všetky polovičné známky od 0,5 do 9,5 sa môžu použiť pri cvikoch ako aj pri súhrnných známkach. Pri hodnoteniach nižších 5 bodov a menej rozhodca doplní komentárom, prečo je udelená tak nízka známka.

Stupnica známok:

- 10 – vynikajúci
- 9 – veľmi dobrý
- 8 – dobrý
- 7 – dosť dobrý
- 6 – uspokojivý
- 5 – dostatočný
- 4 – nedostatočný
- 3 – skoro zlý
- 2 – zlý
- 1 – veľmi zlý
- 0 – nebol vykonaný

Po skončení úlohy sa udelia súhrnné známky za chody, kmih, poslušnosť, sed jazdca a prezentáciu dvojice.

Trestné body sa odčítajú od celkového hodnotenia. Okrem omylu je možné získať trestné body za použitie hlasu v úlohe (- 2 body) a za použitie kamaší, bandáží, zvonov (- 2 body).

Pri vedení jednou rukou môže jazdec použiť ktorúkoľvek ruku, nesmie ju ale behom testu meniť. Úprava ťaži voľnou rukou je povolená maximálne 3-krát. Zmena ruky, častejšia úprava, príliš dlhá úprava ťaži znamená penalizáciu (- 5 bodov z celkovej známky).

14. Test ovládateľnosti a rýchlostný test

V teste ovládateľnosti prekonáva súťažná dvojica prekážky, ktoré napodobňujú situácie, s ktorými sa jazdec môže stretnúť v teréne. Cieľom je prekonať prekážky presne, elegantne a pokojne. V rýchlostnom teste sú prekážky prekonávané čo najväčšou rýchlosťou.

Jazdec zahajuje test pozdravením rozhodcu po vstupe do kolbiska. Pri pozdrave musí kôň stáť, ťaže sú držané v jednej ruke.

Kolbisko

Povrch kolbiska musí byť rovný, s vhodným, ideálne pieskovým, popr. trávnatým povrchom, upravený, bez kameňov alebo iných nebezpečných predmetov. Minimálne rozmery kolbiska pre test ovládateľnosti a rýchlostný test v národných pretekoch sú 20 m x 40 m, kolbisko musí byť ohraničené bezpečnostným prvkom, napr. bariérou, ohradou vo výške 50 cm až 150 cm. Na medzinárodných pretekoch je veľkosť kolbiska minimálne 30 m x 70 m. Ak test prebieha v krytej jazdiarni, môžu byť okraje kolbiska zhodné so stenami jazdiarne.

Vjazd do kolbiska musí byť minimálne 2 metre široký, umiestnený v ktorejkoľvek časti okraja kolbiska, vjazd nie je povinné počas testu uzatvárať.

Diváci by mali byť umiestnení vo vzdialenosti minimálne 5 metrov od okrajov kolbiska.

Prekážky a priebeh testu

Prekážky sú číslované podľa určeného poradia, v ktorom musia byť prekonané. Číslo je umiestnené na pravej strane prekážky od jej vstupu. Niektoré prekážky môžu byť označené značkami, kde červené značky sú umiestnené po pravej ruke jazdca a biele po ľavej ruke jazdca. Štart a Cieľ sú označené značkami a môžu byť doplnené písmenami „S“ a „C“.

Jazdec musí prejsť prekážky v správnom smere, prejsť celý určený manéver, vyjsť z prekážky v správnom smere, pokiaľ je výjazd určený značkami, vyjsť z prekážky medzi výstupnými značkami. Každá prekážka má stanovený spôsob prejdenia, ktorý sa musí dodržať.

Prekážky môžu byť vytvorené z rôznych materiálov, v rôznych farbách, musí však byť zachovaná bezpečnosť, štandardná obtiažnosť a dobrá viditeľnosť na koňa a jazdca počas prekonávania danej prekážky z pozície rozhodcu.

Poradie prekážok nie je pevne stanovené, vypisuje ho rozhodca alebo usporiadateľ pre každú súťaž zo zoznamu prekážok.

Pred zahájením testu si môžu jazdci a tréneri prezrieť dráhu, tá bude sprístupnená najmenej 15 a najviac 30 min pred začatím testu. Počas prehliadky dráhy musí byť k dispozícii v kolbisku rozhodca pre prípadné otázky jazdcov.

Jazdec si pred zahájením testu môže skontrolovať dráhu a stav prekážok po vjazde do kolbiska. Môže požiadať technický personál o úpravu dráhy. Pozíciu garroche si smie nastaviť jazdec sám.

Rozhodca zahajuje test zvoncom. Jazdec je povinný začať test do jednej minúty od zazvonenia.

V prípade neprekonania prekážky je možná oprava, a to pre triedu Z a S trikrát, pre triedu P a M jedenkrát. Ak sa jazdec neopraví v danom počte pokusov, bude z testu vylúčený, môže však pokračovať v ďalších testoch. Po dohode s rozhodcom môže dvojica dokončiť test z výchovného hľadiska bez hodnotenia.

Pri vedení jednou rukou môže jazdec použiť ktorúkoľvek ruku, nesmie ju ale behom testu meniť. Úprava oťažuje voľnou rukou je povolená maximálne 3-krát. Zmena ruky, častejšia úprava, príliš dlhá úprava oťažuje znamená penalizáciu – v teste ovládateľnosti -5 bodov z celkovej známky
- v rýchlostnom teste +10 sekúnd

Pre hodnotenie testu ovládateľnosti sa použijú rovnaké známky a súhrnné hodnotenie ako v drezúrnom teste.

Rozhodca hodnotí prekážku hneď, ako je prekonaná, oprava prekážky známku nemení. Za prejdienie ešte neprekonanej prekážky skôr, ako je určené, je dvojica vylúčená. Jazdec môže prejsť skrz už prekonanú prekážku (napr. medzi barelmi).

Použitie hlasu je penalizované – 2 body z celkového hodnotenia v teste ovládateľnosti, a + 2 sekundy k výslednému času v rýchlostnom teste.

Prekážky musia byť postavené tak, aby ich bolo možné prejsť bez ohľadu na to, ktorou rukou jazdec vedie koňa.

Pokiaľ dôjde pri prekonávaní prekážky k jej pádu alebo zborteniu, zastaví sa časomiera, technický personál vráti prekážku do pôvodného stavu a po opätovnom spustení časomiere pokračuje jazdec v teste od začiatku prevrátenej prekážky.

V teste ovládateľnosti sa hodnotí pravidelnosť a plynulosť prekonávania prekážok, pohybu medzi nimi, ochota koňa spolupracovať, spôsob a kvalita predvedenia zmeny smeru, pomôcky jazdca, takt, uvoľnenie, prítlnutie, kmih, celkový dojem a vo vyšších triedach narovnanie koňa a zhromaždenie.

Plán testu musí byť na pretekoch zverejnený najneskôr 2 hodiny pred začatím testu a súťažiacim jazdcom zaslaný domov elektronickou poštou najneskôr 2 týždne pred testom.

Prekážky do testu sa vyberajú z tohto zoznamu:

1. Osmička

Prekážka pozostáva z dvoch sudov umiestnených 3 metre od seba (merané od ich stredu). Začína vjazdom do stredu medzi sudy, nasleduje súmerný kruh okolo pravého sudu, potom súmerný kruh okolo ľavého sudu, ukončenie prekážky je výjazdom rovno, uprostred sudov. V nižších kategóriách nemusí byť sud stredom opisovaného kruhu. Usporiadateľ môže určiť opačné poradie prejdienia okolo sudov.

Hodnotí sa presnosť a predvedenie zmien smeru, tempo, plynulosť pohybu, tvar a symetria kruhu. Negatívne sa hodnotí zmena smeru mimo stredu sudov.

V rýchlostnom teste sa hodnotí penalizáciou + 5 s. každé prevrhnutie sudu alebo vyjdenie mimo sudov.

2. Mostík

Prekážka pozostáva z dreveného mostíka, po ktorom môže kôň bezpečne prejsť. Veľkosť prekážky by mala byť 1,5 m x 4 m, pričom minimálna výška v najvyššom bode prekážky je 20 cm. Povrch mostíka nesmie byť šmykľavý. Môže obsahovať zábradlie.

Prekážka musí byť vyrobená z pevného materiálu tak, aby neohrozila kone ani jazdcov.

V teste ovládateľnosti sa prekážka prekonáva v kroku vo všetkých triedach a kategóriách. Hodnotia sa prechody pred prekážkou a za ňou, pravidelnosť kroku, istota koňa na prekážke.

V rýchlostnom teste je za každé poškodenie alebo zhodenie prekážky penalizácia + 5 s.

3. Jednoduchý slalom

Prekážka pozostáva minimálne z piatich tyčí radených v jednej línii, vzdialenosť medzi tyčami musí byť minimálne 6 metrov. Smer prejdenia je určený značkami.

Tyče sú vysoké minimálne 2 metre, umiestnené v základni, ktorá nie je pevne pripevnená k zemi.

Prekážka sa považuje za neprekonanú, pokiaľ jazdec minie niektorú z tyčí, spletie smer jazdy, vyjde mimo tyčí.

Hodnotí sa plynulosť pohybu, správne ohnutie koňa, kvalita zmeny cvalu.

V rýchlostnom teste je za zhodenie tyče penalizácia + 5 s.

4. Paralelný slalom

Prekážka sa skladá minimálne zo siedmych tyčí v dvoch rovnobežných líniiach, vzdialenosť medzi tyčami v rade aj medzi samotnými radmi musí byť minimálne 6 metrov. Tyč č. 2 je umiestnená v polovičnej vzdialenosti medzi tyčami č. 1 a 3.

Prekážka sa nezaradzuje v triede Z.

Tyče sú vysoké minimálne 2 metre, umiestnené v základni, ktorá nie je pripevnená k zemi.

Prekážka sa považuje za neprekonanú, pokiaľ jazdec minie niektorú z tyčí, spletie smer jazdy, vyjde mimo tyčí.

Hodnotí sa plynulosť pohybu, správne ohnutie koňa, kvalita zmeny cvalu.

V rýchlostnom teste je za zhodenie tyče penalizácia + 5 s.

5. Skok

Prekážka pozostáva z brvna na stojanoch, pod ktoré by mali byť umiestnené balíky slamy, alebo len z balíkov slamy. Balíky môžu byť nahradené iným prírodným materiálom za predpokladu, že nie je prekročená maximálna výška prekážky. Výška prekážky je povolená medzi 35 cm a 50 cm.

Kôň by mal prekonať prekážku prirodzene a s istotou. Jazdec by mal byť v súlade s koňom.

V triede Z je povolený cval pred a za prekážkou.

Prekážka sa považuje za neprekonanú v prípade odmietnutia skoku, obídenia prekážky.

V rýchlostnom teste je za pád alebo poškodenie prekážky penalizácia + 5 s.

6. Ohrádka

Prekážka pozostáva z ohradeného kruhového priestoru s vnútorným priemerom 6 m až 10 m, s vjazdom širokým 2 metre. Uprostred kruhu je ďalší ohraničený priestor, uprostred ktorého by sa mali umiestniť domáce zvieratá (napr. ovce, husy, ošípané). Pokiaľ nie sú domáce zvieratá k dispozícii, môžu sa nahradiť inými predmetmi. Musí sa dbať na welfare zvierat v ohrádke (zabezpečená voda, prístrešie pred slnkom a dažďom), zvieratá nesmú trpieť. Šírka uličky je 1.5 – 2 m.

V teste ovládateľnosti v triede Z prejde jazdec celú ohrádku krokom, smerom určeným v pláne testu. Vo vyšších triedach prejde celú ohrádku, po výjazde zmení smer, opäť vojde do ohrádky, prejde ohrádku druhým smerom. Zmenu smeru je možné vykonať rôzne (polovičná pirueta, malý kruh,...). Lepšie hodnotený bude ľahší, správne predvedený cvik ako zložitý, zle predvedený.

V rýchlostnom teste prejde jazdec celú ohrádku smerom určeným v pláne testu.

Prekážka sa považuje za neprekonanú v prípade odmietnutia koňa vojsť do ohrádky, opustenie prekážky mimo určeného výjazdu všetkými štyrmi končatinami, nedodržanie smeru prekážky.

Hodnotí sa pokoj a dôvera koňa, správne použitie pomôcok, prechody pred a za prekážkou, ohnutie koňa, zmena smeru.

V rýchlostnom teste je za akékoľvek poškodenie prekážky penalizácia + 5 s.

7. Trojlístok

Prekážka pozostáva z 3 sudov tvoriacich rovnostranný trojuholník s dĺžkou strán v triedach Z a S 6 metrov, v triedach P a M 3 metre.

Prekážka začína rovným vjazdom do stredu medzi sudy 1 a 3, jazdec predvedie jeden súmerný kruh okolo pravého sudu (1), pokračuje okolo sudu č. 2 nedokončeným kruhom, následne pokračuje okolo tretieho sudu a vychádza z prekážky medzi sudmi 1 a 3. V nižších kategóriách nemusí byť sud stredom opisovaného kruhu.

Prekážka sa považuje za neprekonanú, pokiaľ jazdec spletie líniu prechádzania alebo vyjde mimo sudov.

Hodnotí sa presnosť a predvedenie zmien smeru, tempo, plynulosť pohybu, tvar a symetria kruhu. Negatívne sa hodnotí zmena smeru mimo stredu sudov.

V rýchlostnom teste sa hodnotí penalizáciou + 5 s. každé prevrhnutie sudu alebo vyjdenie mimo sudov.

8. Bránka

Prekážka pozostáva z dvoch stĺpikov, na jednom z nich je zavesený rám z dreva, kovu alebo plastu, alebo povraz s okom. Druhý stĺpik slúži k uzavretiu bránky pomocou povrazového oka, alebo petlice, resp. v prípade povrazovej bránky obsahuje zarážku proti sklznutiu povrazu. Pevná bránka sa používa primárne v teste ovládateľnosti, povrazová bránka sa používa primárne v rýchlostnom teste.

Súťažiaci sa priblíži kolmo na prekážku, pričom posledné kroky sú v kroku. Jazdec ustúpi koňa bokom k bránke tak, aby ju mohol otvoriť. Prekážka sa prekonáva vedením jednou rukou vo všetkých triedach, pričom sa jazdec po uchopení oťaží do jednej ruky nesmie počas celého prekonávania prekážky dotknúť oťaží druhou rukou. V priebehu prekonávania prekážky voľná ruka nesmie pustiť rám bránky alebo povraz. Konkrétny spôsob prejdenia je určený plánom testu (cúvanie, smer otvorenia bránky k sebe/od seba, smer prejdenia).

Prekážka sa považuje za neprekonanú, pokiaľ jazdec nedodrží stanovený spôsob prejdenia, opustí priestor bránky, poškodí prekážku.

Hodnotí sa akcia koňa, ktorá by mala byť plynulá a bez váhania. Kôň by sa mal vedome podieľať na otvorení a zatvorení bránky bez toho, aby prejavil známky neistoty a neposlušnosti. Pomôcky jazdca by mali byť jednoduché, presné a bez váhania.

V rýchlostnom teste je za akékoľvek poškodenie prekážky penalizácia + 10 s.

9. Ulička

Prekážka pozostáva z dvoch alebo viacerých brvien o dĺžke minimálne 4 metre umiestnených na zemi alebo na podstavci maximálne vo výške 60 cm. Brvná tvoria uličku širokú 1.5 m, na jej konci je umiestnený zvonček vo výške približne 1.5 – 2 m.

Začiatok a koniec prekážky musí byť označený značkami.

Ulička môže byť rovná, do tvaru písmena L, alebo do tvaru písmena Z.

Jazdec prejde uličkou, na jej konci zastaví, rukou zazvoní na zvonček a cúvaním opustí prekážku.

Prekážka sa považuje za neprekonanú, pokiaľ kôň opustí prekážku všetkými štyrmi končatinami mimo vyznačený vstup alebo pokiaľ neprejde medzi vyznačenými začiatočnými a koncovými značkami.

Hodnotí sa postoj a zhromaždenie koňa, kvalita chodov, státie a cúvanie, používanie pomôcok. Je možné prejsť prekážku krokom aj vo vyšších triedach.

V rýchlostnom teste je za zhodenie alebo poškodenie prekážky penalizácia + 5 s.

10. Džbán

Prekážka pozostáva zo stolíka vysokého približne 1 m, na ktorom je umiestnená nádoba s vodou (alebo pieskom). Jazdec sa priblíži k prekážke, pri stolíku zastaví a rukou nadvihne nádobu nad hlavu. Potom nádobu umiestni naspäť na stolík. V rýchlostnom teste sa táto prekážka vynecháva.

Prekážka sa považuje za neprekonanú, pokiaľ jazdec nie je schopný uchopiť a zodvihnúť nádobu.

Hodnotí sa zastavenie, pokoj a dôvera koňa. Negatívne sa hodnotí narazenie koňa do stolíka, prevrhnutie nádoby.

11. Cúvanie medzi tyčami

Prekážka pozostáva z dvoch radov tyčí, v každom sú 3 tyče. Vzdialenosť medzi radami je 1.2 m, vzdialenosť medzi jednotlivými tyčami v rade je min. 2 m. Na poslednej tyči vpravo alebo vľavo je nasadený kelímok. Prekážka sa umiestňuje od triedy P.

Jazdec vojde medzi tyčové rady, zastaví pri poslednej tyči. Vezme kelímok a zacúva rovno alebo slalomom, podľa plánu testu, a umiestni kelímok na prvú tyč. K prekonaniu prekážky musí kôň opustiť priestor tyčí všetkými štyrmi nohami cúvaním.

Prekážka sa považuje za neprekonanú, pokiaľ jazdec nie je schopný premiestniť kelímok alebo pokiaľ kôň neopustí prekážku všetkými štyrmi nohami cúvaním.

Hodnotí sa kvalita chodu, prechody, zastavenie, cúvanie. Vo vyšších triedach je povolený krok.

V rýchlostnom teste je za zhodenie alebo poškodenie prekážky penalizácia + 5 s.

12. Kavaleta

Prekážka pozostáva z jedného alebo viacerých brvien o dĺžke cca 4 m, šírka brvien nesmie byť viac ako 10 cm. Brvná môžu byť umiestnené na zemi alebo na podstavcoch vo výške 5 – 10 cm.

Prekážka sa umiestňuje od triedy S.

Varianty prekážky: jedno brvno, dve brvná do tvaru pís. L, tri brvná do tvaru pís. U, dve alebo tri rovnobežne uložené brvná vo vzdialenosti 2 m od seba.

Jazdec prejde do kroku, plynule stranovým pohybom prejde do strany ponad kavaletu, po dokončení prekážky pokračuje daným chodom triedy. V rýchlostnom teste sa môže prekážka prekonať aj cvalom. Brvno musí zostať po celý čas prekonávania prekážky medzi prednými a zadnými nohami koňa. Kôň by sa nemal dotknúť kavalety. Ramená koňa by mali byť napred pred zadnou časťou tela, ideálne by mal kôň s kavaletou tvoriť uhol cca 45 stupňov.

V triede S sa prekážka predvádza ustupovaním na holeň. Prekrok nie je hodnotený lepšie. V triede P a M sa prekážka predvádza prekrokom, predvedenie ustupovaním na holeň je povolené, ale bude hodnotené horšie.

Prekážka sa považuje za neprekonanú, pokiaľ kôň odmieta pokojne prejsť prekážku bočným chodom alebo pokiaľ sa všetky štyri nohy koňa ocitnú na jednej strane kavalety.

Hodnotí sa schopnosť koňa prekonať prekážku bočným chodom, plynulosť, ohnutie a pristavenie koňa, správne prekročovanie končatín, poloha ramien koňa voči zadnej časti tela.

V rýchlostnom teste je za každé zhodenie alebo dotyk koňa s kavaletou penalizácia + 5 s.

13. Vybratie garrocche

Prekážka pozostáva zo sudu, v ktorom je umiestnená tyč (garrocha). Dĺžka tyče pre kategóriu Deti a Junior je 2 m, pre kategóriu Senior 2.5 – 3.5 m.

Jazdec sa priblíži k sudu, vyberie garrochu, skloní ju do horizontálnej polohy vo výške jazdcového lakt'a, zúžený koniec garroche smeruje ku hlave koňa. Jazdec si smie garrochu posunúť po dĺžke, nesmie ale meniť jej horizontálnu polohu. Plynule pokračuje k ďalšej prekážke. Pri páde garroche musí jazdec zosadnúť, vziať garrochu, nasadnúť s ňou naspäť na koňa a pokračovať z miesta, kde došlo k strate. Kôň by nemal zastavovať, ani reagovať na vyberanie garroche.

Prekážka je považovaná za neprekonanú, pokiaľ jazdec nie je schopný vybrať garrochu zo suda, kôň prevrhne sud pred vybratím garroche alebo pokiaľ kôň odmietne poslušnosť po páde garroche.

Hodnotí sa spôsob priblíženia sa k prekážke, reakcia koňa na pohyb garroche, istota, s akou jazdec pracuje s garrochou, stabilita v sedle. Kôň by mal postupovať v nemennom tempe v chode určenom pre danú triedu, na ruku, ktorá bude míňať býka.

V rýchlostnom teste je za prevrhnutie sudu po vybratí garroche penalizácia + 5 s.

Pokiaľ prekážky 13, 14 a 15 nasledujú po sebe, môžu sa hodnotiť spolu jednou známku alebo samostatne.

14. Býk

Prekážka nasleduje bezprostredne za prekážkou č. 13. Krúžok s vnútorným priemerom 15 cm je umiestnený na makete býka alebo na inom stojane v rôznej výške s dosahom hrotu garroche. Krúžok sa musí dať jednoducho odobrať. Je možná verzia s loptou, kde namiesto krúžku je použitá lopta, ktorá je umiestnená na podstavci v minimálnej výške 60 cm, lopta má priemer min. 15 cm a mala by byť naplnená vodou alebo pieskom, aby sa po zhodení negúľala.

Jazdec sa priblíži k prekážke, navlečie krúžok na garrochu (resp. zhodí garrochou loptu z podstavca) a plynule pokračuje k ďalšej prekážke. Pri páde garroche musí jazdec zosadnúť, vziať garrochu, nasadnúť s ňou naspäť na koňa a pokračovať z miesta, kde došlo k strate.

Prekážka sa považuje za neprekonanú, pokiaľ nie je jazdec schopný prejsť okolo býka v tesnej blízkosti.

Hodnotí sa spôsob priblíženia sa k prekážke, reakcia koňa na pohyb garroche, istota, s akou jazdec pracuje s garrochou, stabilita v sedle. Kôň by mal postupovať v nemennom tempe v chode určenom pre danú triedu, na ruku, ktorá bude míňať býka. V teste ovládateľnosti nie je kľúčové navlečenie krúžku na garrochu.

V rýchlostnom teste je za nenavlečenie krúžku na garrochu penalizácia + 5 s, za prevrhnutie býka je penalizácia + 10 s.

Pokiaľ prekážky 13, 14 a 15 nasledujú po sebe, môžu sa hodnotiť spolu jednou známku alebo samostatne.

15. Odloženie garroche

Prekážka nasleduje bezprostredne za prekážkou č. 14. Prekážka pozostáva z prázdneho sudu, ideálne naspodku zaťaženého, napr. pieskom, pre lepšiu stabilitu pri odkladaní garroche.

Jazdec sa priblíži k sudu, v nezmenenom tempe odloží garrochu a plynule pokračuje k ďalšej prekážke. Pri páde garroche musí jazdec zosadnúť, vziať garrochu, nasadnúť s ňou naspäť na koňa a pokračovať z miesta, kde došlo k strate.

Prekážka sa považuje za neprekonanú, pokiaľ jazdec nie je schopný odložiť garrochu do suda. Garrocha musí po odložení zostať stáť v sude.

Hodnotí sa spôsob priblíženia sa k prekážke, reakcia koňa na pohyb garroche, istota, s akou jazdec pracuje s garrochou, stabilita v sedle. Kôň by mal postupovať v nemennom tempe v chode určenom pre danú triedu.

Pokiaľ prekážky 13, 14 a 15 nasledujú po sebe, môžu sa hodnotiť spolu jednou známku alebo samostatne.

16. Rôznorodý povrch

Prekážka preveruje schopnosť koňa pohybovať sa po rôznorodom teréne. Prekážka môže byť vytvorená z prírodných materiálov (voda, lístie, piliny,...), z plachty alebo koberca. Šírka prekážky musí byť min. 2.5 m, a dĺžka 3 - 5 m. Začiatok a koniec prekážky je označený značkami. Prekážka sa vo všetkých triedach prechádza krokom. V rýchlostnom teste sa prekážka vynecháva.

Prekážka sa považuje za neprekonanú v prípade neprejdania pomedzi značky označujúce začiatok a koniec prekážky, odmietnutie koňa prejsť cez prekážku, vybočenie do strany počas prekonávania prekážky.

Hodnotí sa prechod pred a za prekážkou, istota a dôvera koňa pri prekonávaní neznámeho povrchu.

17. Kelímok

Prekážka pozostáva z dvoch tyčí vysokých 1.6 – 2 m, vzdialených od seba 1.2 m. Na jednej z tyčí je nasadený kelímok.

Jazdec medzi tyčami zastaví, preloží kelímok na druhú tyč, a pokračuje základným chodom triedy.

Prekážka je považovaná za neprekonanú, pokiaľ jazdec nie je schopný premiestniť kelímok z jednej tyče na druhú.

Hodnotí sa priblíženie k prekážke, kvalita prechodu a pokojné státie.

V rýchlostnom teste je za zhodenie tyče penalizácia + 10 s.

16. Test s dobytkom

Test je vypísaný iba pre tímy. Tím tvoria 3 alebo 4 jazdci, ich úlohou je oddeliť 3 alebo 4 určené kravy (podľa počtu jazdcov: jeden jazdec = jedno teľa) od stáda, zahnať ich do vyhradeného priestoru a udržať ich v ňom. Časový limit pre oddelenie teľaťa je 3 minúty. Po prekročení času bez zahňania teľaťa je jazdec vyradený a nezískava žiadne body.

Celkové hodnotenie vychádza zo súčtu časov a bodov za chyby, družstvu sa započítavajú 3 najlepšie výsledky. Víťazí tím s najnižším súčtom dosiahnutých časov.

Test nie je povinný na národných pretekoch.

Kolbisko

Minimálne rozmery arény na medzinárodných aj národných pretekoch sú 20 x 60 m. Povrch kolbiska musí byť rovný, s vhodným, ideálne pieskovým povrchom, upravený, bez kameňov alebo iných nebezpečných predmetov. Teľatá sú označené číslom alebo farbou, musia byť označené jasne viditeľne, aby nemohlo dôjsť k omylu.

Minimálna výška ohrady okolo arény je 1.6 m, ohrada musí byť dostatočne pevná, ideálne zostavená z kovových dielcov. Priestor pre zhromaždenie stáda je široký minimálne 15 m a je označený hrubou, dobre viditeľnou čiarou na zemi. Na opačnej strane arény je ohrádka pre zahňanie kráv, má veľkosť min. 6 x 8 m.

Nákres príkladu usporiadania arény je uvedený v prílohe.

Hodnotenie a priebeh testu

Jazdci musia koordinovane oddeliť teľa od stáda a zahnať ho do ohrádky. Poradie, v ktorom budú jazdci oddelovať pridelené teľa, určuje rozhodca. Teľatá sú jednotlivým jazdcom pridelené na základe losovania, ktoré sa uskutoční, keď je dobytok zhromaždený v priestore určenom pre zhromaždenie stáda.

Pri pokuse o oddelenie teľaťa pomáhajú ostatní členovia tímu udržať zvyšok stáda v priestore pre zhromaždenie stáda, nesmú však prekročiť hranicu tohto priestoru, ktorá je naznačená bielou čiarou na zemi. Jazdec, ktorý oddeľuje teľa sa môže pohybovať aj v tomto priestore.

Po oddelení teľaťa a jeho vyhnaní z priestoru pre zhromaždenie stáda, môže jeden alebo viacero jazdcov pomôcť teľa zahnať do ohrádky. Test končí, keď určené teľa vojde do ohrádky a všetky ostatné teľatá sú v priestore pre zhromaždenie stáda.

Časomiera sa spúšťa v okamihu, keď jazdec vojde do priestoru pre zhromaždenie stáda a zastavuje sa, keď sa teľa ocitne v ohrádke a ani jedno z ostatných teliat nie je mimo priestoru určeného pre stádo.

Test odšartuje rozhodca zazvonením na zvonec, jazdec má 1 minútu na zahájenie testu.

Hodnotenie testu

Jazdci sa umiestňujú v poradí podľa času potrebného k dokončeniu testu a budú penalizovaní za všetky chyby, ktorých sa dopustia.

Za každé prekročenie hranice určeného priestoru teľaťom (okrem teľaťa určeného k oddeleniu od stáda) je penalizácia + 10 s.

Za každé prekročenie hranice určeného priestoru pomocným jazdcom pred tým, než dôjde k oddeleniu určeného teľaťa a jeho zahňania do ohrádky je penalizácia + 10 s.

Test je možné prerušiť, pokiaľ doba trvania testu vrátane penalizácií prekročí 3 minúty.

Jazdci nesmú svojim chovaním ohroziť kone, dobytok, ani ďalších jazdcov. V prípade, že k takémuto chovaniu dôjde, jazdec bude vylúčený z testu.

17. Organizácia pretekov

Personál pretekov je každý, kto sa priamo alebo nepriamo podieľa na organizácii pretekov. Riadi sa pravidlami SAWE.

Odborná komisia schvaľuje kalendár pretekov a ich špecifikácie, pripravuje zmeny pravidiel, kontroluje činnosť usporiadateľov pretekov. Spolupracuje s výkonným výborom SAWE.

17.1. Rozhodcovia

Rozhodca hodnotí súťažiacich a kontroluje priebeh pretekov. Rozhodcom sa môže stať člen SAWE, ktorý sa zúčastnil školenia organizovaného SAWE, spĺňa podmienky a bol schválený výkonným výborom SAWE. Medzinárodný rozhodca WAVE nemusí byť členom SAWE.

Rozhodca musí byť uvedený na aktuálnom Zozname rozhodcov pre SAWE, na webových stránkach SAWE.

Národné preteky musia byť rozhodované minimálne jedným rozhodcom.

Kategórie rozhodcov:

Rozhodca kandidát – v roku konania školenia musí dosiahnuť vek min. 21 rokov. Zúčastní sa drezúrneho školenia s drezúrnym rozhodcom schváleným VV SAWE, školenia testu ovládateľnosti a rýchlostného testu s rozhodcom WAVE schválených VV SAWE.

Rozhodca – kandidát, ktorý podal žiadosť VV a bol schválený sa stáva rozhodcom. Je oprávnený samostatne rozhodovať preteky OC, NC v triedach Z, S a P. Zúčastňuje sa povinného doškolenia rozhodcov. Pokiaľ sa rozhodca nezúčastní na povinnom doškolení, nesmie vykonávať funkciu

rozhodcu do doby, než sa doškolenia zúčastní. Za splnenie predpísaných podmienok zodpovedá každý sám.

Národný rozhodca – môže sa ním stať rozhodca, ktorý samostatne rozhodoval aspoň 5 NC pretekov a zúčastnil sa školenia s rozhodcom WAVE schválených VV SAWE. Je oprávnený rozhodovať všetky triedy OC aj NC pretekov. Pokiaľ sa rozhodca nezúčastní na povinnom doškolení, nesmie vykonávať funkciu rozhodcu do doby, než sa doškolenia zúčastní. Za splnenie predpísaných podmienok zodpovedá každý sám.

Medzinárodný rozhodca – podmienky budú určené pri vstupe SAWE do WAVE

Práva a povinnosti rozhodcov

Rozhodca musí byť pri výkone svojej funkcie vždy považovaný za spoľahlivého a nestranného.

Rozhodca nesmie byť počas pretekov spochybňovaný a musí sa riadiť pravidlami SAWE.

Počas preteku musí byť umiestnený na vyhradenom a pohodlnom mieste tak, aby mohol nerušene a nestranne vykonávať svoje povinnosti.

Každý rozhodca musí mať minimálne jedného zapisovateľa.

Najväčšiu právomoc má hlavný rozhodca. Zaisťuje hladký priebeh pretekov. Rieši sťažnosti od súťažiacich súvisiace s pretekom.

Pokiaľ rozhodca prisľúbi účasť na pretekoch a na poslednú chvíľu odriekne, musí túto skutočnosť okamžite ohlásiť Odbornej komisii a usporiadateľovi, a zohnať za seba náhradu.

Počas celého konania pretekov musí mať rozhodca pravidlá SAWE so sebou. Kontroluje bezpečnosť a parametre prekážok. Môže vyradiť prekážku z testu, pokiaľ môže ohroziť kone a ich jazdcov alebo nezodpovedá parametrom.

Rozhodca nesmie rozhodovať svoje vlastné kone, jazdcov, ktorých trénuje častejšie ako raz za týždeň a svojich rodinných príslušníkov.

Rozmiestnenie rozhodcov

V drezúrnom teste je stôl hlavného rozhodcu umiestnený pri písmene C, vzdialený 2 - 5 metrov od okraja obdĺžnika. Stoly ďalších rozhodcov môžu byť umiestnené pri písmenách H, M, E a B.

V teste ovládateľnosti a v drezúrnom teste musia byť rozhodcovia umiestnení tak, aby jasne videli na všetky prekážky.

V teste s dobytkom sú rozhodcovia umiestnení mimo arény tak, aby mohli byť v kontakte s hlavným rozhodcom.

17.2 Sekretári, zapisovatelia

Každé preteky musia mať sekretára pretekov a zapisovateľa, ktorý zapisuje výsledky od rozhodcov.

Sekretár je zodpovedný za zápis, meranie času, overovanie výsledkov.

Zapisovatelia asistujú rozhodcom behom súťaží. Môžu byť vybraní usporiadateľom, rozhodcom alebo SAWE.

Sekretár je osoba, ktorá dosiahla vek min. 18 rokov, musí byť dôveryhodný a nestranný. Nesmie byť počas konania pretekov spochybňovaný. Dodržiava pravidlá SAWE, spolupracuje s rozhodcami, je zodpovedný za uverejnenie a dodržiavanie poradia štartujúcich, za oznamovanie výsledkov a prípravu protokolov pre rozhodcov. Prijíma a spracováva hodnotenia od rozhodcov, pripravuje časomieru, spracováva konečné výsledky pretekov.

17.3 Komisár pre opravisko

Komisár pre opravisko je osoba, ktorá dohliada na dodržiavanie pravidiel a bezpečnosti na opravisku, kde sa jazdci pripravujú pred testom. Dosiahol vek min. 18 rokov, musí byť dôveryhodný a nestranný. Nesmie byť počas konania pretekov spochybňovaný.

Môže byť zvolený usporiadateľom pretekov, SAWE alebo navrhnutý hlavným rozhodcom. Riadi sa pravidlami SAWE. Je oprávnený vylúčiť z opravoviska každého, kto ohrozuje alebo výrazne obmedzuje ostatných jazdcov a osoby pohybujúce sa po opravovisku. Je umiestnený v opravovisku alebo pri jeho vchode na vyhradenom mieste tak, aby mohol pohodlne vykonávať svoju funkciu. Komisár pre opravovisko koordinuje pohyb súťažiacich v opravovisku, kontroluje oblečenie a výstroj tak, aby boli v súlade s pravidlami SAWE, kontroluje, či bezprostredne pred alebo po teste nie sú na koni čerstvé stopy krvi, alebo zranenia, odhaľuje použitie nezákonných medikamentov pre kone alebo násilie na koňoch, bráni zanedbávaniu koní a nešportovému chovaniu počas celého trvania pretekov, kontroluje spôsobilosť koňa a jazdca k účasti v súťaži. Každý priestupok proti pravidlám hlási komisár hlavnému rozhodcovi, ktorý rozhoduje o prípadnom postihu jazdca.

17.4. Jazdci

Každý súťažiaci má právo na zodpovedajúce technické, ľudské a športové podmienky. Súťažiaci sa zúčastňuje na pretekoch na vlastnú zodpovednosť za seba a svojho koňa. Každý účastník pretekov (majiteľ koňa, tréner, súťažiaci) na seba preberá riziká plynúce z účasti, oslobodzuje funkcionárov, organizátorov, technický personál od zodpovednosti pri poranení alebo poškodení majetku. Súťažiaci si môže na vlastné náklady zabezpečiť poistenie.

Súťažiaci môže 30 minút po vyhlásení výsledkov požiadať o vydanie protokolu z jazdy.

Neplnoletí jazdci musia byť zastupovaní zákonným zástupcom.

Súťažiaci diskvalifikovaný z testu neobdrží za test žiadne známky, ale môže sa zúčastniť ďalších testov.

Súťažiaci v pretekoch NC musia byť riadnymi členmi SAWE so zaplatenými členskými príspevkami pre daný rok.

Prihlášky musia byť odoslané organizátorovi do dátumu určeného v propozíciách pretekov. Pred začatím preteku musí jazdec osobne potvrdiť svoju účasť.

Jazdci sa musia riadiť pravidlami SAWE a aktuálnymi smernicami, musia rešpektovať rozhodnutia rozhodcov, sekretára a komisára pre opravovisko.

Pri prezentácii v NC pretekoch je nutné predložiť platný preukaz člena SAWE, a platný preukaz koňa SAWE.

Súťažiaci môžu byť pokutovaní podľa aktuálneho sadzobníka SAWE za hrubosť voči koňovi, funkcionárom alebo iným účastníkom pretekov, za úmyselné porušovanie pravidiel po napomenutí rozhodcom. Pokuta musí byť zaplatená na mieste a pripadá SAWE. Všetky pokuty uložené na pretekoch musia byť uvedené v písomných výsledkoch pretekov. Nezaplatenie pokuty môže viesť k postihu podľa Disciplinárneho poriadku SAWE.

Pokuta sa udeľuje písomne, s odôvodnením a podpisom hlavného rozhodcu. Je vhodné doplniť odôvodnenie menami a podpismi svedkov.

17.5 Tréneri, ošetrovatelia

Každý jazdec môže byť doprevádzaný trénerom a ošetrovateľom koňa. Tieto osoby sa smú pohybovať po opracovisku a kolbisku. Behom pretekov nesmú ovplyvňovať rozhodnutia rozhodcov alebo funkcionárov pretekov.

17.6 Veterinár, kováč

Na každých pretekoch musí byť zabezpečená veterinárna služba. Kováč musí byť zaistený na telefóne.

17.7 Zdravotnícka služba

Na každých pretekoch musí byť zabezpečená zdravotnícka služba – lekár, zdravotná sestra s príslušnou kvalifikáciu podať odborne prvú pomoc a pod.

17.8 Usporiadateľ

Oznámenie vypísaných súťaží a ich výsledky sa zverejňujú na webových stránkach SAWE.

Odoslaním prihlášky a zaplatením štartovného súťažiaci pristupuje na podmienky usporiadateľa pre vypísané súťaže, Prihlášky zaslané po určenom termíne nemusia byť akceptované.

Výmena koňa uvedeného na prihláške z dôvodu ochorenia alebo úrazu koňa je možná, musí byť nahlásená usporiadateľovi najmenej 2 hodiny pred zahájením súťaže.

Usporiadateľ je oprávnený preteky zrušiť z dôvodu nepriazne počasia alebo nedostatku štartujúcich deň pred konaním súťaže, musí však informovať všetkých prihlásených na kontakt uvedený v prihláške. Usporiadateľ musí vrátiť minimálne 70 % z poplatku za štartovné prihláseným jazdcom. V prípade zrušenia pretekov z dôvodu vyššej moci po začatí pretekov sa poplatok nevracia.

Výšku štartovného určuje usporiadateľ. Musí byť uvedená pre jednotlivé triedy a kategórie v propozíciách a nesmie byť dodatočne menená. Usporiadateľ môže požadovať zaplatenie štartovného ku dňu uzávierky prihlášok alebo na mieste.

Pri zmene v prihláške zo strany súťažiaceho po uzávierke platí súťažiaci maximálne + 50 % štartovného navyše.

Výsledky súťaže musia byť zverejnené najneskôr 30 minút po ukončení súťaže. Výsledkové listiny a kópie protokolov spolu s kompletným zoznamom účastníkov sú odovzdané hlavnému rozhodcovi, ten ich do týždňa zasiela Odbornej komisii.

Výber štartovného neudeluje povinnosť udeľovať vecné ceny. Kokardy musia byť udeľované prvým piatim miestam v každej kategórii.

V propozíciách musia byť uvedené tieto náležitosti:

- usporiadateľ,
- mená rozhodcov, sekretára a komisára pre opracovisko,
- presné miesto a čas konania,
- vypísané triedy a kategórie súťaží,
- čas prezentácie účastníkov a veterinárnej prehliadky,
- časový rozpis súťaží,
- dátum uzávierky prihlášok,

- spôsob platby štartovného,
- rozmery a povrch kolbiska,
- suma za každé umiestnenie, pokiaľ je ponúknutá.

Usporiadateľ zasiela propozície Odbornej komisii na schválenie minimálne 6 týždňov pred konaním pretekov. Schválené propozície zasiela usporiadateľ hlavnému rozhodcovi najmenej 2 týždne pred konaním pretekov.